

OSTATNIE WIADOMOŚCI

10
GROSZY

KRAKOWSKIE

10
GROSZY

GAZETA POPOŁUDNIOWA DLA WSZYSTKICH

Rok I.

Kraków, Czwartek 29 Października 1931 r.

Nr. 132

POLSKĘ NIE STAĆ NA REBELJE I ZAMACHY!

mówił oskarżony poseł Witos

W trzecim dniu rozprawy złożyli wyjaśnienia posłowie Pragier, Ciołkosz, Witos i Kiernik

Ta sama publiczność co i co dzień oczekiwała wczoraj wyjaśnienia dalszych oskarżeń.

Wyjaśnienia p. pragiera
Pierwszy składał wyjaśnienia p. Pragier.

PRZESTĘPSTWO I DZIAŁALNOŚĆ PATRJO TYCZNA.

— Ława oskarżonych nie jest kompletna, długocią swoją obejmuje całe państwo. Miliony ludzi wyznają te same hasła, co my. Byłoby niesłuszne, abyśmy tylko my oskarżeni, od powiedzialność, laury i cienie Brześcia ponosili mieli.

GRUPKA BANKRUTÓW I TWORCY.

Grupa bankrutów politycznych usiłowała jeszcze w styczniu 1919 r. dokonać zamachu stanu i wprowadzić dyktaturę. Demokracja zbudowała i utrwaliła Polskę, kraj obronił — rząd obrony narodowej pod przewodnictwem siedzącego na tej ławie, prezesa Witos.

WRÓG GWALTU.

— Socjalizm jest z zasady wrogiem gwałtu. Przedstawię mój osobisty stosunek w tej sprawie. Potępiałem próby zorganizowania t. zw. faszystów czerwonego — mającego zwać się w r. 1923 rząd p. Witos. Tak samo przeciwstawiłem się tego rodzaju planom w 1927 r.

SMUTNY AKT.

— W historii ostatnich lat P. S. jest jeden tylko smutny akt gwałtu — to listopad 1923 r. Dokonano go rękoma robotnika krakowskiego, ale z czyjej inspiracji, wyjaśni to historia, a może snop światła rzuci niniejszy proces.

Okropność wielkomiejskiego życia

Każde wielkie miasto wśród różnorodnego tłumu mieszkańców, żyjących w biednych warunkach przedmieść, ludnych kamienicach czy w wspaniałych pałacach arystokracji i bogaczy — kryje znużenie, wstrząsające swą niezwykłością.

Czasem przypadek wynosi je na światło dzienne. I choć protokół policji, liczni świadkowie, świadectwo osób biorących w tych zdarzeniach udział, czasem świeża mogiła — świadczą o przerażającej rzeczywistości faktów, ludzie nie łatwo dają im wiarę. Wieści o tych zdarzeniach słuchają wszyscy z niewiarą, ale z zapartym tchem.

Wkrótce stolica i prowincja zapoznają się z jednym z tych wstrząsających fragmentów życia Warszawy, o którym opowiemy w niezwykle ciekawej powieści p. t. „Szumowiny Warszawy”, której druk rozpocznie my w najbliższą niedzielę.

DYKTATURA ZA PARAWANEM.

— Po maju 1926 r. P. P. S. zajęła stanowisko życzliwej neutralności. Chcieliśmy, aby Piłsudski wziął na siebie pełną i formalną odpowiedzialność. U nas jednak powstał nieznan dotychczas system rządów: „dyktatura za parawanem” albo „dyktatura przez pocztę”.

„OAZA” NIE FORTYFIKUJE SIĘ.

— My odrzucamy metodę gwałtu. Na tem polega bezpieczeństwo tych „użytkowników” dyktatury. Oni o tem wiedzą i na to liczą. Bo wszak nie słyszymy, aby Europejska i „Oaza” (znane restauracje) fortifikowała się.

„RADOSNA TWÓRCZOŚĆ”

Następnie osk. Pragier przeszedł do omawiania polityki gospodarczej rządów pomajowych. Szastano pieniędzmi. Premier Bartel zapoczątkował okres „radosnej twórczości”. Na próżno potem marsz. Daszyński próbował uprzedzić o grożącej katastrofie finansowej marsz. Piłsudskiego. Spotkał się z szyderstwami i drwinami.

560 MILJONÓW ŻŁ.

Akt oskarżenia zarzuca mi — mówi pos. Pragier — że na jednym wiecu miałem oświadczyć, iż min. Czechowicz ukradł 560 milionów. Przecież powiedzenie takie byłoby głupstwem. Jestem profesorem skarbowości i nie wiem, jak można — ukraść 560 milionów złotych. Musiano by chyba sfałszować banknoty.

DLACZEGO JESTEM W WIĘZIENIU?

Będąc aresztowany, myślałem dlaczego ja właśnie jestem w więzieniu. W organizacji kongresu udziału nie brałem — i nawet w Krakowie nie byłem. Odpowiedź na moje pytanie — znalazłem w mojej pracy parlamentarnej. Dzisiaj stwierdzam, że służbę publiczną w Sejmie pełniłem zgodnie ze słowami

Dokończenie sprawozdania z procesu na stronie 2-ej

Dochody cukrowników kosztem spóżywców

tematem wczorajszych obrad Sejmu

Wczorajsze obrady Sejmu toczyły się przy minimalnym zainteresowaniu posłów. Sala świeciła pustkami i względnie zapełniała się jedynie przy głosowaniach.

Kilkugodzinna dyskusję wywołała nowela do ustawy o obrocie cukrem.

Senność przebiegu obrad powiększał fakt, że głosniki nie

działali, więc nie było słychać żadnego mówcy.

Pewne ożywienie wywołało przemówienie posła Trąpczyńskiego,

który po raz drugi w r. b. wskazuje na niesłuchanie wysokie dochody cukrowników kosztem spóżywców krajowych i państwa.

SPRAWA UKRAIŃSKA W SEJMOWEJ KOMISJI ADMINISTRACYJNEJ

Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji administracyjnej rozwinęła się bardzo obszerna dyskusja o sprawie ukraińskiej z racji wniosku PPS o autonomję dla województw południowo-wschodnich. Wniosek został odrzucony. W dyskusji wskazywano, że wniosek ten zwiększyłby jedynie element antypaństwowy.

Zwycięstwo konserwatystów -- Kłeska Partii Pracy

w wyborach do parlamentu angielskiego

LONDYN, (PAT). — Według przeliczeń grupa Simona — 20, dotychczasowych wyników wyborów konserwatystów zdobyli 340 mandatów, grupa Mac Donalda — 11, Labour Party opozycja — 29, liberalowie — 49,

Wyniki wyborów przynoszą więc zupełną klęskę Partii Pracy, kolosalne zaś zwycięstwo konserwatystom. Udział wyborców był bardzo liczny — w niektórych okręgach do 90 proc.

Wybuchy bomb niszczą mosty na wyspie Cypr

Powstanie nie zostało stłumione

LONDYN, (ATE). — Rozruchy na Cyprze trwają w dalszym ciągu. W miejscowości

Bohaz i Famagusta zrewoltowany tłum spalił składy zboża i soli. Wgłębi wyspy szereg linii telegraficznych i tele-

fonicznych jest zerwanych a wie mostów wysadzono w powietrze.

WSZYSTKIE PIENIĄDZE

ZE SPRZEDAŻY NIEDZIELNEGO NUMERU (1 listopada) „OSTATNICH WIADOMOŚCI”

wydawnictwo przekaze

KOMITETOWI DO SPRAW BEZROBOCIA

KUPUJĄC TEN NUMER, PODAJESZ DŁOŃ POMOCNĄ BEZROBOTNYM

Przerwana mowa p. Ciołkosza

Następnie składał wyjaśnienia p. Ciołkosz. Z początku wystąpił z teoriami socjalistycznymi i zasadami walki socjalistów z kapitałem.

FALA DYKTATUR.

Demokracja posiada błędy i wady. Pozwala ona nieraz w ustroju demokratycznym rozwijać się swoim wrogom. Przez Europę idzie fala dyktatur.

Przewoź.: To jest mowa wiecowa.

Oskarżony Ciołkosz mówi dalej: „PPS. wywarła swoje piętno na ustroju Polski.

„POMAGAŁEM ZAMACHOWI”.

W r. 1923 stałem na czele komitetu strajkowego. Były wtem czas czynnik, które chciały skierować P. P. S. na drogę walki czynnej. Jeżeli jest mowa o winie mojej, to ja się przyznaję. Przez kilka dni w maju 26 r. zachwiałem się w swoich zasadach — pomagałem zamachowi.

Później nastąpiło gorące starcie i — odebranie głosu p. Ciołkoszowi.

REWOLUCJA Z KAJECIKI MAŁEGO KAZIA

Rewolucja, którą akt oskarżenia przypisuje oskarżonemu. — Ciołkosz nazywa rewolucją z kajeciki małego Kazia i wygłasza wierszyk, jak to dzieci szkolne z drugiego oddziału, wyjmowały czerwone chorągiewki i urządzaly rewolucję w Niemczech.

„PRZEKREŚCENIA” I „SWAWOLA”

Prokurator Rauze prosi przewodniczącego, by ukrócił swawolę oskarżonego.

Przewodniczący: Proszę nie używać wyrazów „przekreślenia”.

Adw. Dąbrowski: Proszę o zwrócenie uwagi p. prokuratorowi, by nie używał wyrazu „swawola”.

Prok. Rauze: Proszę stawiać zarzuty świadkom, gdy przyjdą, a nie prokuratorowi.

Adw. Landau: Akt oskarżenia jest podpisany przez prokuratora, a nie przez świadków.

Ciołkosz dalej opowiada o akcie oskarżenia.

SKRÓTY

Według wiadomości jednej z agencji dziennikarskich, premier Laval miał zaprosić do Paryża prezydenta Stanów Zjednoczonych Hoovera oraz osławionego senatora Boraha.

W miejscowości Valea (Rumunia) znaleziono obok toru kolejowego 3 paczki ekrazytu. Wpółliżu aresztowano trzech podejrzanym młodzieńców.

GIEŁDA

Ohoty średnie, tendencja prze ważnie słabsza. Dolar 8.86 i pół, w obrocie pozagiełdowych 8.97.

Trzeci dzień rozprawy przeciwko 11 posłom „Centrolewu”

(Początek na str. 1-ej)

TO NIE SEJM

Mastek wykrzykuje coś głośno z miejsca.

Przewodniczący: — Proszę zachowywać się przyzwoicie, to nie Sejm.

Mastek dalej coś krzyczy.

Przewodniczący: — Proszę natychmiast zamknąć.

Mastek dąsa się, lecz już milczy.

Cielkosz mówi dalej o mundurze wojskowym. Przewodniczący o strzeżeniu go po raz trzeci, a po chwili padają słowa:

Odbieram panu głos!

Przemówienie p. Witos

Gdy rozpoczął wyjątkowo p. Witos, sala była nabita publicznością.

MOJE WYJAŚNIENIA BĘDĄ INNE

— Ani myślę wypierać się tego, że jestem przeciwnikiem obecnych rządów, ale nigdy nie myślałem nawet o zamachu. Z natury rzeczy moje wyjaśnienia będą odmienne od innych kolegów z ławy oskarżonych, bo ja jestem reprezentantem innej warstwy społecznej, zwoleńnikiem innych przekonań i do przewrotu majowego, inaczej, niż inni się odnoszę.

BYŁEM SAM OFIARĄ ZAMACHU

— Ja byłem prezesem rządu obalonego przez zamach majowy, nie ja więc zamach lub spiski robiłem, ale byłem sam ofiarą zamachu.

— Mój rząd był konstytucyjny, bo powołany przez Prezydenta. Kto inny robił nań spiski i zamach, a na ławie oskarżonych siedzę ja!

PRACA NAD LUDEM

Główna część niezwykle mocnego, choć w spokojnej formie utrzymanego przemówienia, dotyczyła pracy nad ludem, aby wyrobić w nim przywiązanie i miłość Ojczyzny, do której po wielu latach niewoli odnosił się niechętnie.

UZNAŃE, PODZIĘKOWANIE I ODZNACZENIA

Witos przypomina, że był także szefem rządu obrony Państwa w 1920 r. i marsz Piłsudski w specjalnym piśmie wyrażał mu swe uznanie i podziękowanie za współpracę dla zwycięstwa Narodu nad bolszewikami.

— Przyznano mi największe odznaczenie państwowe, — mówi z prostotą, wiejskim akcentem, — i choć później odszedłem od rządu, to nie odszedłem jednak od państwa.

JESTEM ZWYCIĘŻONY...

— Logicznie, rzecz biorąc, jestem zwyciężony: jako polityk, jako człowiek i jako system. Ale na dwa dni przed przewrotem posyłałem zaufanego człowieka do Piłsudskiego, by objął władzę, bo dla niego tylko stosunki się układały.

— Za to otrzymałem po paru latach obelgi.

PRZEPASZ MIĘDZY SPOŁECZEŃSTWEM

Chłopi nigdy nie byli buntownikami. Myśmy uważali, że jakikolwiek rząd, jest rządem polskim i trzeba mu dać możność i czas, by robił dobrze. Ale ostatnio jest przepaść wykopana między społeczeństwem.

WYTWÓR POLICJANTÓW

Oskarżenie o podburzające przemówienia, uważa Witos za wytwór policjantów, którzy nie dorosli do swych stanowisk i często orzekającą czyjeś słowa,

aby tylko mieć gotowe sprawozdanie o wiecu. Często przytem zupełnie nie rozumieją, co mówi prelegent.

POLSKĘ NA REBELJĘ NIE STAĆ

— Polskę na rebelję i zamachy nie stać i to na długo, bo może zapłacić sobą, kawałem ziemi. A ja, któremu chyba partrytyzm odmówić nie można, nawet dla dokuczenia p. marszałkowi nigdybym tego nie zrobił, bo inne, wyższe względy zakazałyby mi.

— Kiedy jest zakaz mówić o ześciu, to ja lojalnie stosuję do tego.

ZASIADA NA ŁAWIE...

— Nie wdaję się w to, jaki wyrok na mnie zapadnie, ale wierzę, że przyjdą w Polsce czasy, że zasiada na ławie oskarżonych nie tylko ci, co myśleli o zamachu, ale i ci, co go dokonali.

W czasie przerwy, gdy Witos przestał mówić, szereg osób winaowało mu.

P. Kiernik stwierdza...

Po przerwie przewodniczący udziela głosu p. Kiernikowi.

„CENTROLEWU” NIE BYŁO

K. stwierdza, że w ścisłym słowach znaczeniu t. zw. Centrolewu nie było. Istniało tylko po rozumieniu 6 stronnictw, które przyszły do przekonania, że w państwie polskim źle się dzieje. Nie stworzono żadnej nowej organizacji politycznej, tylko komisję porozumiewawczą. W komisji wymieniano zdania między sobą, ścierały się poglądy. Celem głównym porozumienia była obrona konstytucji. Tutaj przytacza mówca szereg przykładów, że prawo konstytucyjne nie było wykonywane.

DO WALKI NIE UŻYJEMY REWOLWERÓW

— Chcieliśmy ratować porządek, prawo — mówi osk. Kiernik dalej. — Walczyliśmy i walczymy będziemy o praworządność w Polsce, lecz do walki nie użyjemy rewolwerów. Szliśmy i idziemy drogą uświadamiania nas. Kształcimy masy, wytwarzamy opinie publiczną tak silną, aby jej uległa dyktatura.

ZA WALKĘ Z WIATRAKAMI?

Panie prokuratorze! Nikt nam nie może zarzucać, że walczymy z dyktaturą, łamiemy prawo. Jeśli nie istnieje dyktatura, nie można walczyć z tem, czego nie ma. Bo za walkę z wiatrakami nie zasiada się na ławie oskarżonych. Prawo i konstytucja jest za nami!

KTÓRY RZĄD MIELİSMY OBALIĆ?

Nawiązując do tej części oskarżenia, która czyni podświadomym zarzut, że usiłowali przemocą usunąć rząd, zapytuje:

— Który rząd mieliśmy obalić? Akt oskarżenia takiego rządu nie wymienia. Przecież w Sejmie obaliliśmy rządy, jak np. rząd p. Świątalskiego, bez przygotowywania przemocy.

CZCI P. PREZYDENTA NIE UCHYBIONO

— Na kongresie krakowskim byłem, za rezolucjami głosowałem, lecz przez to nie naruszyłem prawa. Obrazy p. Prezydenta R. plitę w rezolucjach krakowskich nie było. Stwierdził to Sąd Najwyższy, uwalniając redaktora od odpowiedzialności za zamieszczenie tekstu rezolucji, bowiem Sąd w motywach podał, że cześć p. Prezydenta nie uchybiono. Kongres odbył się legalnie za zezwoleniem wojewody krakowskiego.

ROBIEŁM

ZAMACH STANU

ALE W R. 1918

Następnie analizuje zarzut, że prasa partyjna jego stronnictwa nawoływała do przewrotu. Cytuje obszernie ukrywane artykuły „Piasta” i „Wolności” i stwierdza:

— Nigdzie nie ma mowy o nawoływaniu do obalenia rządu sprawującego władzę. Przyznaję, robiłem zamach stanu, ale to było 31 października 1918 r., gdy przyczynałem się do usunięcia władz austriackich z Małopolski i wprowadzenia tam Orła Białego. Oskarżony jestem o drugi zamach, którego nie dokonałem, zaś walka o praworządność nie może być przedmiotem oskarżenia.

WŁADZA PRZYNIOŚLA MI TYLKO GORYCZ

— Wielokrotnie sprawowałem władzę w państwie. Byłem na kierowniczych stanowiskach, byłem ministrem. Do władzy mi się nie spieszy. Przyniosła mi ona tylko gorycz. Spotkały mnie zarzuty, ale mogłem śmiało powiedzieć, że historia, wszystko na moją korzyść wyjaśni.

DLATEGO

BYŁEM OSTRZELIWANY W BELWEDERZE

Zawsze broniłem prawa, dlatego byłem ostrzeliwany w Belwederze. Dlatego walczyłem z systemem, który opiera się na autorytecie jednego człowieka, gdyż wiem, że człowiek jest śmiertelny, naród natomiast jest nieśmiertelny.

Po obronie Kiernika przewodniczący zarządził przerwę do dnia dzisiejszego.

DANIEL BACHRACH

ŚLADAMI PRZESTĘPCÓW

SENSACYJNE PAMIĘTNIKI

b. aspiranta Warszawskiego Urzędu Śledczego

Herszt fałszerzy w roli narzeczonego-oszusta

Po przybyciu do Kalisza zamieszkałem się do ówczesnego komendanta policji i razem z nim udałem się do urzędu śledczego, gdzie zawieszono w czynnościach kierownika urzędu, człowieka bogu ducha winnego, który oczywiście nie wiedział, za co on jest zawieszony w czynnościach. Szło mi tylko o upozorowanie mego pobytu w Kaliszu i cel moim osiągnięciem, gdyż już następnego dnia Janik tamtejszy umieścił w gazecie, treści następującej:

NADUŻYCIA W POLICJI

„W dniu wczorajszym przybył delegowany z Warszawy aspirant Łachurach celem przeprowadzenia dochodzenia w tułajszym urzędzie śledczym. Wyższym dochodzenia było zawieszenie w czynnościach kierownika ekspozytury, starszego podownika Z. Dulsze dochodzenie, celem ustalenia winy innych funkcjonariuszy policji, w to-

Falszerze, przeczytawszy tę wzmiankę w gazecie, odetchnęli i obecnością m. w Kaliszu nie niepokoił się więcej. Mając nadzieję, że w tak małym mieście aresztowanie kogoś, nie mogło przez dłuższy czas po-

zostać w tajemnicy i wspólnicy aresztowanego natychmiast się ukryli i ratowali ucieczką.

Konfident mój, działając tedy z mego polecenia zorganizował u siebie w numerze grę w karty i zaprosił za pośrednictwem Blumenfelda wszystkich podejrzanych. Dla odwrócenia zaś podejrzanych, zaproszonych zostało również kilku kupców, nie mających z tą sprawą nic wspólnego. Kiedy wszyscy byli już zgromadzeni, pod pretekstem nakrycia gry hazardowej, wkroczyłem z policją do numeru, gdzie odbywała się gra i aresztowałem wszystkich obecnych, nie pomijając oczywiście i swego konfidenta.

W urzędzie śledczym, wzięci w krzyżowy ogień, fałszerze przyznali się do fałszerstwa i teje jeszcze nocy wykryłem całą fabrykę. Kamienie litograficzne ukryte były w rzece i wywiadowcy musieli, po wypuszczeniu wody z kanału wydobywać z wody przy piętnastu stopniach mrozu.

Niestety, przy zlikwidowaniu szajki, udało się zbiedz Hermanowi Horowiczowi oraz głównemu hersztowi niejakiemu Ciechanowskiemu. Według otrzymanych wiadomości, zbiegli oni przez pobliską granicę do Niemiec.

Aczkolwiek było mi bardzo przykro, że udało im się umknąć, niemniej, tymczasem przekonany, że spotkam się z nimi jeszcze, gdyż nie porzucił oni swego miratnego procederu i przezeń, czy później wpadną w moje ręce. Przyszło mi nie omyliło, albowiem kilka niesiecy później przy wykryciu fabryki fałszywych tysiącmarkowych banknotów w Berlinie, zatrzymałem zbiegłego z Kalisza Hermana Horowicza.

Niestety, Ciechanowskiemu udało się po raz drugi, w ostatniej chwili umknąć. Postanowiłem go ująć za wszelką cenę, gdyż jak się dowiedziałem, drwił sobie ze mnie, mówiąc, że nie uda mi się go złapać, jest bowiem na to za sprytny. Szło już teraz o mają ambicję zawołać i powiedziałem sobie, że nie spocznę wpięram, nim dostanę go w swoje ręce.

Dowiedziałem się, że Ciechanowski jest z miasta Łodzi i że na jego tam zamieszkuje. Po porozumieniu się z prokuratorem i z jego polecenia przejęta została korespondencja nadchodząca pod adresem jego żony i rodziców, również zamieszkałych w Łodzi.

Dalszy ciąg nastąpi.

Wesoły Kącik

PRZYJACIELSKA

PRZYSŁUGA

Pan Leon westchnął ciężko.

— Rozumiem Zdziszu, że ciębie, jako, człowieka znanego może to oburzać. Ale co robisz? Serce nie sługał Zakochałem się w mężatce i bez niej żyć nie mogę!

— Spotykasz się z nią?

— Właśnie ciębie, Zdziszu, ja ko najlepszego przyjaciela, chciałem prosić o pomoc.

— Słucham.

— Mąż mojej ukochanej od trzech miesięcy, jest bez posady i stale siedzi w domu. Więcej rozumiesz...

— Jak ci pomóc?

— Przedstawię ci go. Powiem, że możesz mu się wystarać o posadę. Umowisz się z nim w kawiarni na godzinę 7-mą i pod pozorem omawiania kwestji posady, przetrzymasz go do 9-ej.

— I długo tak mam się z nim spotykać?

— Przez tydzień, dwa — aż znajdę jakiś przyzwoity pokój.

— Hm... niebardzo przyjemne zadanie — uśmiechnął się pan Zdzisław — ale czego się nie robi dla przyjaciela.

Punktualnie o 7-mej spotkał się pan Zdzisław ze swym nowym znajomym.

— Więc pan szuka posady?

— spytał.

— Od trzech miesięcy.

— Hm... postaram się dla pana coś zrobić. Leon jest moim serdecznym przyjacielem i bardzo mnie o to prosił. Poszukam rozpytam się...

— Bardzo, bardzo dziękuję.

— Naturalnie to potrwa z tydzień, dwa. Będziemy się tutaj codziennie spotykali o 7-ej i ja panu zdam raport z poszukiwań... Narazie niech pan opowie o swoich kwalifikacjach i poprzedniej pracy.

Rozmowa przeciągnęła się do 9-tej pan Zdzisław opowiedział swemu towarzyszkowi o rzeczach komuch staraniach o posadę.

A tymczasem...

W mieszkaniu pana Zdzisława pan Leon całował namiętnie jego żonę.

— Leosiu — szepce niewiasta — boję się, żeby mój mąż nie nadszedł.

— Nie bój się kochanie. Do 9-tej mamy czas.

— Skąd ta pewność?

— Powiedziałem Zdzisławowi, że kocham się w jakimś mężczyźnie i prosiłem go, żeby on mi męża zagadywał pod jakimś pozorem w kawiarni od 7-ej do 9-ej, kiedy u niej bywam.

— Ha, ha! Pyszny kawałek skąd wytrzasnąłeś tego męża?

— To mój kolega, białokawał, bardzo uczynny jeść...

Napoleon Sadek

PRZEKLEŃSTWO GRZECNU

Wstrząsająca tragedia z życia wyższych sfer stolicy

Mój nienawistny tyran wyjechał na dobę. Będę więc dz.ś wieczorem sama. Czekam na ciebie o jedenastej — p.sala dalej Lula do Czarskiego.

Przybywał!

Służący, który ci przywiózł ten list, będzie Cię oczekiwał na szosie przy skrócie i wskaże Ci, jak dostać się niepostrzeżenie do parku wieżyckiego. Tam zas oczekiwać Cię będzie moja pokojówka i poprowadzi pod mój pokój. Wejdiesz przez balkon.

Tylko pamiętaj: bez zawodu... Chcę Cię widzieć koniecznie!

Chcę, słyszysz?!

Nie miej mi za złe mojej zdrady. Ona dopiero mnie nauczyła Cię cenić. Odtąd będę wszystkim przyjaciółkom radziła: chcecie być niezłomnie wierne swoim kochankom — zdradźcie ich choć raz...

A więc do wieczora...

Tysiące, miliony całusów od rozkochanej w Tobie

Luli!

Po przeczytaniu tego listu Jerzy jakby odżył... Szybko kazał posłańcowi odpowiedzieć Luli jeano tylko słowo: „Będę”...

Rozpromieniony zapomniał o wszystkich swych bólach i żalach. Odrazu ujrzał przyszłość w jaśniejszych barwach. Przypominał sobie, że szczęście go opuściło wraz z Lulą. Skoro ona do niego wraca, więc może szczęście znów mu ześle swój uśmiech promienny? Zmaże troski minione, wznieci jutrzeńską radość!...

Będzie znów bogaty, a wtedy wróci do niego i... Mira!

Jerzy pobiegł do chaty, w której spodziewał się jeszcze zastać Mirę. Ale znalazł tylko list od niej. I wieść, że wyjechała do Kundewicz, zatrzymując się po drodze w Piaskówku.

— W Piaskówku? — zadał sobie Jerzy pytanie — a więc u tego tajemniczego Gierlicza... Czegoż ten właściciel tak się stale płacze koło Miry? Czem jest dla niej? Może to jej... kochanek? Ale gdzie tam? Mira miałaby kochanka?!

Jerzy wzruszył ramionami. Wiedział, że to byłoby najbardziej niemożliwą rzeczą na świecie.

Jeżeli nie jest kochankiem Miry więc może... jej matki? I... ojcem Miry?

Ależ to byłoby cudowne! Przecież Gierlicz jest milionerem! Więc aż dwa ewentualne, spadki? Szczyt marzeń!... No, no... ale tej Mirze się udało!... Mieć aż dwóch ojców i to jednego bogatszego od drugiego!... Ho, ho!... Stanowczo warto być mężem takiej kobiety... Córkę — i to jedynej — dwóch milionerów!...

Tak, tak niema wątpliwości! To ojciec Miry! Trzeba natychmiast jechać do niego!

Ale... z czym? W tem sęk...

Postanowił polegać na swoim zwykłym tupecie. Już sobie da radę z tym dziadem! A więc jazda do niego!

Wkrótce witał się z Gierliczem i poprosił go o chwilę rozmowy.

— Pan będzie łaskaw mówić nieco ciszej — odparł zimno Gierlicz, — jest tu ktoś... pewna chora osoba, dla której dźwięk głosu pańskiego mógłby być... bardzo nieprzyjemny. Może spowodować nawet pewne pogorszenie jej stanu, dość groźnego... Zechce pan więc łaskawie towarzyszyć mi do ogrodu...

— Ależ ta chora, to cnyba nikt inny, jak moja żona?

— Tem bardziej — rzekł twardo Gierlicz, — powinien pan dbać o jej spokój.

I tonem niemal groźnym jakby rozkazał:

— Proszę za mną!

Odeszli niedaleko. Znaleźli miejsce, otoczone ze wszystkich stron wysokimi krzakami. Tu mogli rozmawiać spokojnie.

Teraz dopiero Gierlicz zapytał Jerzego co go do niego sprowadza.

— Chciałem się dowiedzieć, z jakiej racji żona moja znajduje się u pana — odparł Jerzy.

— Szukała tu u mnie schronienia. A ponieważ jej daleki krewniak Kundewicz na łożu śmierci polecił ją w jej obecności mojej opiece, więc...

Pierwszy raz o tem słyszę...

— Jeżeli hrabina o tem nie mówiła, powodowała się brakiem zaufania. O ile wiem ostatnio pana zbytniem zaufaniem nie obdarzała...

— A pan? — zapytał ironicznie Jerzy.

— Nigdy!...

Jerzy chciał się oburzyć. Ale umyślnie się opamiętał, wiedząc, że kto traci zimną krew, traci wszystko. Rzekł więc:

— Moja wina, że się o to pytałem. Wróćmy do tematu. Jakie są zamiary mojej żony?

— Chce się udać do Kundewicz, dokąd mam ją odwieźć.

— I pan zamierza to uczynić?

— W pierwszej chwili tak zamierzałem. Ale potem się namysliłem...

— Ach, tak. Zrozumiał pan, wreszcie, że przecież ma męża, który przedewszystkiem powołany jest do opiekowania się nią.

— Nie, o tem nie myślałem. Stwierdziłem jedynie że jest tak słaba, iż w tej chwili podróż byłaby dla niej uciążliwa, a samotność dość niebezpieczna.

— Słowem, doradził jej pan powrót do Leśniczówki?

— Ani mi się śniło...

— Czyli, że pan chce ją zatrzymać w Piaskówku?

— Owszem, jeżeli tylko zechce tu pozostać.

— Przyzna pan, że jeżeliby wszystkie mężatki w Polsce, które się nieco posprzeczały z mężami, uciekały do jakichś dalekich krewnych czy niekrewnych, wytworzyłaby się sytuacja dość nienormalna.

— Nie wszystkie mężatki w Polsce natrafiły na tak doskonałych mężów, jak Jerzy hrabia Czarski...

Jerzy odrzekł gwałtownie:

— Dość żartów! Pan sam chyba rozumie, że są zupełnie nie na miejscu! Sprawa jest zbyt poważna! Domagam się natychmiastowych wyjaśnień!

— Właśnie chcę niemu służyć. Jestem zdania, że wyjazd hrabiny do Kundewicz zupełnie nie rozwiązuje zagadnienia. Chodzi o to, aby zerwać krępujące ją więzy małżeńskie raz na zawsze.

— I pan znalazł na to sposób?

— Tak jest...

— A to ciekawe! O ile wiem, religja nasza rozwodów nie uznaje, a hrabina Mira jest bardzo religijną i wierzącą katoliczką.

— Wiem, że o rozwodzie nie może być mowy. Mam inny sposób, zupełnie niezawodny, po którym arabska Mira będzie wolna natychmiast.

— Czy to nie sekret?

— Nie! Zabiję pana!

Jerzy aż podskoczył. Spojrzał na Gierlicza. Ten był najzupełniej spokojny i jakby zdecydowany na wszystko. Węc i Jerzy postanowił zachować spokój. Rzekł tylko:

— Nigdybym nie przypuszczał, że pan knuje zamach na moje życie. Zresztą, sprawa nie jest taka prosta. Pan zachował jeszcze pojęcia dzikusów afrykańskich. W Polsce, chwala Bogu, mamy na każdym kroku posterunki policyjne...

Gierlicz odparł zimno:

— A pomimo to pan sam najlepiej wie, że wiele przestępstw zostaje niewykrytych. Wiem, że nasza policja jest sumienna i czujna, a jednak niekiedy zbrodniarz tak umiejętnie zatrze ślady, że nikt nawet się nie domysla, że to on jest sprawcą niewykrytej zbrodni. Zresztą, żaden Gierlicz jeszcze nie był mordercą. Choć nie jeden już zabijał. Z konieczności. Więc i ja będę musiał. Nie mam innej rady...

— Jakto?

— Inaczej niesposób uwolnić Miry od pana raz na zawsze!

— Chce pan zerwać łańcuch, skutą przez Boga?

— Muszę, nie siety. I uczynię to z pewnością. Jeżeli Bóg mnie za to ukarze, poddam się z pokorą Jego wyrokowi. Sam, zresztą, o tem zadecyduje...

— Nie rozumiem.

— Będziemy się bić. Bóg da zwycięstwo godniejszemu.

— Czy to pańskie nieodwołalne postanowienie.

— Nieodwołalne!

— Pojedynek?

— Tak jest. Na najostrożniejszych warunkach. Pięć strzałów z odległości dwudziestu kroków. To chyba wystarczy...

— I gdzie? Tu?

— Wszystko mi jedno. Chodzi mi tylko o to, aby wynik był śmiertelny.

Dalszy ciąg nastąpi.

JAK ŻYJE PRACUJĄCA WARSZAWA?

Wielka ankieta „Ostatnich Wiadomości” o wszystkich zawodach i rzemiosłach stolicy

Z okienek budek tytoniowych

Ciemne typy zerują na „budkarzach”. — Podatek obrotowy trzeba zreformować. — Nowe budki na lepsze czasy.

O sprawach „budkarzy” tytoniowych, o ich zmatwieńiach i kłopotach tych, których opisanie zapowiedzieliśmy poprzednim razem, grzeczności informujemy nas p. dyr. Jan Wacławek, włościni ich opiekun i przewodca.

— Nieszczęściem mas „budkarzy” jest to — zaczyna dyr. J. Wacławek — że na ich terenie grasują różni awanturnicy, którzy pod płaszczykiem dobrego inwalidzkiego chcą przeżyć swoje własne, ciemne sprawy. I tak, na przykład, nie dawno pewna ich grupa nakłaniała „budkarzy”, aby nie płaciła podatków, bo „zostały utęgnięte”. Mniej wyrobieni z po-

śród „budkarzy” poszli za tem wezwaniem, srogo jednak za to odpokutowali, bo co się okazało? Oto pewnym ludziom chodziło o powołanie jakiejś nowej organizacji „budkarzy”; uważali oni, że najwięcej ludzi

ściągną tem, jak im obiecają, że nie będą płacić podatków... Ci jednak, co byli tak naiwni i uwierzyli w to nie zapłaciliwszy podatku dochodowego w przepisany czas, teraz muszą płacić dodatkowo procenty za zaleganie i koszty egzekucyjne...

Słusznie też pisał nasz organ „Inwalida”, że tego rodzaju akcje należy uważać jako robotę antypaństwową, zdającą sobie doskonale sprawę z wprowadzenia

jednak, najwłaściwszym rozwiązaniem dla nas sprawy byłoby takie, aby podatek obrotowy potracił już Monopol Tytoniowy przy sprzedaży nam towaru... Proszę sobie wyobrazić, leby wtedy odpadło pracy Urzędowi Skarbowemu, ile oszczędności uzyskalaby administracja skarbową? O ile wiemy — to, przynajmniej, nas pociesza — odpowiednie projekty w tym kierunku już istnieją.

Natomiast jest inna sprawa, znacznie ważniejsza: o to 9 procent prowizji za sprzedaż papierosów jest zupełnie niewystarczające. Przy dzisiejszym stanie obrotów prowizja ta z trudem pozwala związać koniec z końcem... No, ale co do tej sprawy — pociesza nas dyr. J. Wacławek — znajdziemy odpowiednią drogę do interwenjowania...

— Czy prawdą jest, że znów komus przyszedł pomysł przebudowania, czy też zmiany obecnych budek?

— Tak jest. Podobno ze względów estetycznych, ma się postawić ładniejsze

budki, których projekt już widziałem. Te nowe budki mają być wysokie na dwa metry 20 cm. wiodcznie w tym celu, aby jakiś pijak, kupując papierosy i operując się o taką budkę mógł ją łatwo, razem z czołowym wiekiem, przewrócić... Poza tem projektuje się w nich 4 okienka tak, jakby taka budka miała być conajmniej latarnią morską, wreszcie, na siedzenie po zostawiono aż... 65 cm. Myśmy wniesli cały szereg poprawek co do rozmiarów tych budek. Najważniejsza jest zarazem i zasadnicza: wszystko to piękne, ale w tych ciężkich czasach, kiedy wszyscy uginamy się pod brzemieniem kryzysu i wyteżamy wysiłki, aby ten kryzys przeżyć — nie można dla sprawienia komus przyjemności wzrokowo - estetycznych narażać kilkuset biednych ludzi na kilkusetzłotowe wydatki... Prawda? Przyjdą inne czasy — porozmawiamy o innych budkach — kończy dyr. J. Wacławek — a teraz potrzeba nam spokoju...

J. Sybira

KRONIKA KRAKOWA

Czwartek: św. Narcyza.
Piątek: św. Alfonsa.
Wschód słońca o g. 6.21, zachód 16.20.

Stan pogody:

Pochmurno z opadami, najpierw miazgami, potem deszcz, nieco ciepło, porywiste wiatry południowo-wschodnie.

Przepowiednie astrologiczne.

Naokoło daty dzisiejszej — okres ważny, przyniesie ożywienie i nowe wydarzenia w polityce. Nastąpi śmierć znanej osobistości.

Dla komunikacji wpływy krytyczne, wypadki samochodowe.

Powodzenie w sprawach finansowych, w miłości stan niepewności.

Teatr miejski: „Ulica”.

Bagatela: „Tabu”.
Świt: „Dzieje duszy”.
Corso: „Złote piekło”.
Uciecha: „Dawid Golder”.
Światowid: „Cud wilków”.

Radio.

Godz. 15.25 „Najnowsze wydawnictwa” dr. A. Bar, 15.45 Kom. z Warsz., 15.50—16.10 Program dla dzieci starszych, 16.20 Francuski z Warszawy, 16.40 Płyty, 17.10 Odczyt, 17.35 Koncert, 18.50 Rozmaitości, 19 „Gawędy podhałańskie”, 19.15 Płyty, 19.25 Program na dzień nast., 19.30 „Skrzynka pocztowa”, 19.45—20.15 Transmisje z Warszawy, 20.15—21.15 Koncert.

Nocny dyżur aptek:

Rynek 13, Retoryka 1, Lubicz 7, Stradom 6, Karmelicka 9, Kalwaryjska 27.

Smaczne obiady
na maśle
z 2 dań 1.20 z 3 dań 1.60 wydaje
RESTAURACJA POWSZECHNA
Karmelicka 17. Tel. 157-43
Bufet obficie zaopatrzony
Wieczorem koncert muzyki salonowej
Lokal otwarty do 2 w nocy.

Konc. **KURSY KROJU i SZYCIA**
przy pracowni sukien
„ANIELA”
raków, Plac Szczepański 7.
Kurs rozpoczynam 3 listopada b. r.

Tragedja miłosna cyganki.

We wsi Łastówki w pow. drohobyckim rozegrała się w obozie cygańskim krwawa tragedia. Oto włóczęga Franciszek Wojtanowski który porzucił wieś rodzinną w Siedliskach koło Tarnowa i tułał się z bandą cyganów, w przystępie zazdrości, rzucił się z siekierą w rękę na młodą cygankę Barbarę Siwak i rozbił jej czaszkę poczem zbiegł w lasy Karpackie. Wojtanowski który kochał się w pięknej cygance, podejrzewał ją o zdradę. W bardzo ciężkim stanie przewieziono Siwakównę do szpitala w Drohobyczu.

Bogusław Samborski
w Krakowie.

Świetny aktor filmowy Samborski wystąpi na scenie teatru „Bagatela” w dn. 2, 3 i 4 listopada b. r., stwarzając potężną kreację w kapitalnej komedji Lajosa Larjo: „Prawda czy kłamstwo”.

Wraz z Samborskim przyjeżdżają także inni artyści warszawcy: Ludwika Petrykiewiczówna, Stanisław Jarszewski, Zbigniew Opoliski, Stanisław Orlik.

Sztuka reżyserji Bogusława Samborskiego grana jest bez suflera.

Niepokoje wśród akademików

Po wykładzie anatomji miało miejsce zajście między studentami chrześcijańskimi a żydowskimi, w następstwie którego studenci chrześcijanie obstawili wejście zakładów medycznych nie dopuszczając studentów żydów na jeden z następnych wykładów, oraz na ćwiczenia anatomiczne w Theatrum Anatomicum.

Podkreślić należy, że istotną

przyczyną powtarzających się sporadycznych zająć na niższych latach medycyny jest niezadowolona do tej pory sprawa niedostarczania trupów żydowskich do prac prosektoryjnych.

Demonstracje przeniosły się również na wydział prawniczy.

Akademicy demonstrujący zorganizowali wiec, poczem udali się pochodem przez ulice.

Z przed pomnika Mickiewicza ruszyli dalej przez miasto, poczem wrócili przed gmach Uniwersytetu, gdzie wieksza część demonstrantów się rozeszła. Pewna grupa podążyła do W. S. H., skąd spokojnie rozeszła się do domów.

Na czwartek ma być zwołany wiec ogólno-akademicki w tej sprawie.

Kadencja listopadowa sądu przysięgłych.

Kadencja listopadowa sądu przysięgłych w Krakowie, rozpocznie się 4 listopada.

W listopadowej kadencji odbędą się następujące rozprawy:

Przeciw Wojciechowi Capowi, o zamordowanie szwagra, Leonowi Gutterowi i tow. o komunizm, Janowi Stańcowi o zamordo-

wanie siostry, Stanisławowi Ziętkowi o usiłowane zamordowanie żony.

Dalsze sprawy nie są jeszcze wyznaczone.

Szajka złodzieji rowerowych przed sądem.

Sala Nr. 25 w sądzie okr. karnym w Krakowie, przedstawia niezwykle widok. Na ławkach sędziów przysięgłych leży kilkanaście rowerów, oraz opony samochodowe i kilka par obuwia. Są to skradzione przedmioty przez szajkę złodziejską, która w ilości 50 osób zasiadła na ławie oskarżonych. Wśród obwinionych znajdują się 3 niebezpieczni włamywacze i prowodyrzy szajki Władysław Pietrzyk, Józef Wilkoszewski i Józef Wąsik, karani już kilkakrotnie za rozmaite kradzieże. Pozatem oskarżonych jest 8 osób o zbrodnie kradzieży, a reszta tj. 39 osób o współudział w kradzieży i paserstwo. Między oskarżonymi znajduje się 5 kobiet.

Szajka ta doskonale zorganizowana wysyłała wywiady przed różne instytucje krakowskie i kiedy kto pojawił się na rowerze i zostawiał go na ulicy, kradła rower i sprzedawała go, dzieląc

się uzyskaną gorówką. Z powodu „niesprawiedliwego” podziału przyszło do kłótni, po której szajka podzieliła się na kilka grup, operujących na własną rękę. W końcu z powodu konklurencji jedni oskarżyli drugich przed policją i obecnie wszyscy zasiedli na ławie oskarżonych.

Trybunałowi przewodniczy sędzia Buratowski, wotują sędziowie Pilarski i Konopacki, oskarża prok. Boryczko, broni oskarżonych 9 adwokatów: dr. Rosenzweig, dr. Hollender, dr. Molner, dr. Gottlieb Seweryn, dr. Pągowski, dr. Jakubowski Tad. dr. Brückner, dr. Weinberg i dr. Leon Friedman.

Na rozprawę, która potrwa kilka dni, wezwanych jest 45 świadków dowodowych i 40 odwodowych. Przesłuchiwanie oskarżeni przynajmniej się częściowo do winy. Rozprawie przysłuchują się tłumy osób rekrutujących się przeważnie z przedmieść.

Do wynajęcia
Lokal pierwszorzędny reprezentacyjny
Sklep Podwale
Zgłoszenia Administracja domu ul. Basztowa 10.

Szczęście i bogactwo
znajdziesz jedynie w kolekturze

BRACI SAFIER
Kraków, Rynek Gł. 6. k

Nie zwlekaj i zamów natychmiast
Twój szczęśliwy los
Główna wygrana:

MILJON ZŁOTYCH
Co drugi los wygrywa!

Ceny losów:

Ćwiartka zł. 10. Połówka zł. 20. Cały los zł. 40.

Przewozy linowe na Wiśle.

Ze względów na zwiększone potrzeby komunikacyjne Wielkiego Krakowa zaprojektował Magistrat dwa przewozy linowe przez Wisłę a mianowicie jeden między ul. Paulińską a dzielnicą Dębniaki drugi między ul. Dojazdową a Szwedzką.

Na urządzenie tych przewozów oraz ich eksploatację, rozpisano licytację, której termin upływa w dniu 31 grudnia 1931 r. Oferty mają być składane w Magistracie (II piętro Nr. 28) gdzie też można przeglądać plany i warunki.

Rotszyld ma wrogów.

Niedawno pisaliśmy o kradzieży dokonanej w Krakowie na placu Wolnica na szkodę Henryka Rotszylda

Obecnie skradziono znowu Rotszyldowi wagę stołową wartości 35 zł.

Rocznica oswobodzenia Krakowa.

W dniu 31 października z okazji 14-tej rocznicy oswobodzenia Krakowa z pod zaboru austriackiego, odbędzie się staraniem Związku uczestników oswobodzenia Krakowa uroczysty obchód, który poprzedzi o g. 10.30 rano uroczyste nabożeństwo w

kościółce Najśw. Panny Marji.

Po nabożeństwie o godz. 11-ej ruszy pochód przed główną Strażnicę Wojskową, gdzie przemówi delegat Związku O. M. K. Uroczystość zakończy tradycyjna zmiana warty.

ABONUJ CIE
OSTATNIE WIADOMOŚCI
KRAKOWSKIE
Cena zł. 3 — miesięcznie wraz z odnośnikiem do domu.

Magazyn futer i garderoby „pod Telegrafem”

Wydział śledczy PP. przy ul. Kanoniczej 24, zakwestjonował następujące przedmioty pochodzące z kradzieży na szkodę nieustalonych właścicieli:

1 futro męskie czarne, kołnierz selski, 1 futro damskie, przerobione, kołnierz odpruty, czarne, 1 płaszcz damski granatowy, z futrzanym kołnierzem, 1 zarzutkę męską popielatą,

1 ubranie męskie, kamgarowe kolor kawowy w kratkę, 1 sweater biały z barankowym kołnierzem, 3 szaliki na szyję, 1 sukienkę dla dziecka, 1 lornetkę, etui z biżuterji, 1 wysp z poduszki.

Poszkodowani mogą się zgłaszać w godzinach od 10 do 13, celem rozpoznania swej własności.

Straszliwa strzelanina na ulicach Warszawy

Napad na jubilera.

W Warszawie na wracającego do domu jubilera Abrama Adelfanga napadł na ul. Dzielnej jakiś bandyta i zabrał mu torbę z biżuterjami wartości 10.000 zł. W pościgu za ostrzelującym się bandytą padło obustronnie około 150 strzałów, wreszcie na ul. Ogrodowej, ban-

dyta padł ugodzony kulą w czoło. Zbrodniarza, którym okazał się bandyta Karol Niwiński, odwieziono do szpitala, gdzie zmarł.

W czasie pościgu odniosło rany rewolwerowe 5 osób.

Torba z biżuterjami przepadła w pościgu.

Poświęcenie nowego dzwonu.

W niedzielę 1 listopada br. o godz. 9 rano w kościele parafjalnym w Krakowie na Podgórzu odbędzie się poświęcenie dzwonu ufundowanego przez Podgórski Katolicki zbiorowy Cech Rękodzielników „Wzajemna Pomoc” dla kościoła parafjalnego św. Józefa.

Chrzty tego dzwonu dokona książę metropolita Sapieha.

Pożar.

Straż pożarna wyjeżdżała na ul. św. Wawrzyńca 1. 1 gdzie w mieszkaniu Dawida Bergera, zapaliła się od pieca ścianka drewniana. Straż ogień ugasiła.

Samobójstwo wypędzonego przez córkę.

Z powodu wypędzenia przez córkę Michalinę i pozabawienie z tego powodu środków do życia, utopił się w rzece Złota Lipa 70-letni Witenek Eugeniusz z Zawalowa powiat Podhajce.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródku 2. — Telefon 104-82 (od godz. 8 — 11 w poł.)

CENY OGŁOSZEŃ: w Kronice krakowskiej 1 wiersz mm. 1 zł. Drobne — 30 groszy za wyraz. Poszukiwania pracy — 10 groszy za wyraz.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Alfred Kwiatkowski.

Drukarnia Monopol, Kraków, Na Gródku 2